

Krzysztof Gowin

Romartów, gm. Witonia, woj. płockie,
st. 1

Informator Archeologiczny : badania 22, 85-86

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Najstarszym obiektem związanym z kulturą przeworską jest zniszczony grób jamowy - obiekt 8, który datować można na schyłkową fazę młodszego okresu przedrzymskiego. Z tego samego okresu pochodzi odnaleziony w pobliżu wspomnianego obiektu żelazny nit od umba.

Najmłodszym obiektem odkrytym w 1988 r. jest jama - obiekt 14, którą należy prawdopodobnie wiązać z osadnictwem ze starszej fazy wczesnego średniowiecza. Znalaziono w jamie naczynie swoją formą przypominające niektóre naczynia z późnego okresu rzymskiego. Jednakże bliższe analogie łączące je ze starszymi formami ceramiki wczesnośredniowiecznej pozwalają ostrożnie datować naczynie na VI-VII w. Jeżeli dalsze badania potwierdziłyby proponowane datowanie naczynia z obiektu 14, to byłoby to pierwsze znane tego typu znalezisko z północnego Mazowsza.

Materiały z badań znajdują się w Muzeum Okręgowym w Ciechanowie.

Badania będą kontynuowane.

**Puszczykowo,
woj. poznańskie,
st. 8**

**PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczna Oddział w
Poznaniu**

Badania prowadzili mgr mgr Edward Krause (autor sprawozdania), Józef Marcinkiewicz, Piotr Wawrzyniak. Zlecenie Biura Projektów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu. Drugi sezon badań. Stanowisko wielokulturowe (osady kultury łużyckiej i przeworskiej, wieś z końca XIII (pocz. XIV w.).

Kontynuowano rozpoczęte w ub. roku badania ratownicze osady wielokulturowej położonej u ujścia Kanalu Mosińskiego (uregulowana Obrą) do Warty pod Puszczykowem i Mosiną. Stanowisko zagrożone jest zniszczeniem przez budowę oczyszczalni ścieków. badaniom poddano generalnie północno-zachodnią część stanowiska, rozpoznano zachodnią połowę stanowiska. Część wschodnią znajduje się na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego i jako nie zagrożona nie była eksplorowana.

Przy użyciu spycharki wykonano dwa wykopy: nr 2 o pow. 22,85 ara i nr 3 o pow. 2,15 ara. Po oczyszczeniu wyeksplorowano z nich 203 obiekty nieruchome różnej wielkości, funkcji i chronologii. Znaczna liczba obiektów była bez jakiegokolwiek materiału zabytkowego. Część obiektów określono też jako współczesne lub nowożytnie (m. in. wykroty leśne). Ok. 30 obiektów zidentyfikowano jako pradziejowe (j. łużyckie i przeworskie). Na okres późnośredniowieczny wydatowano podobną liczbę obiektów, a wśród nich wyróżniono 3 obiekty mieszkalne. Dwa z nich (ob. nr 21/88 i 188/88) to albo ziemianki, albo chaty podpiwniczone zbliżone zarysem do kwadratu o wymiarach ok. 3,5 x 3,7 x 0,8 - 1,2 m. Do wnętrza tych obiektów prowadziły zejścia rampowe. Obiekt nr 1/88 to pozostałość chaty o konstrukcji słupowo-plecionkowej o wymiarach 3,8 x 3 m. W obiektach 1 i 2 zaobserwowano otwarte paleniska, a w obiekcie 198 gliniany piec kopułkowy.

Zwraca uwagę bardzo skromna zawartość w zabytki obiektów późnośredniowiecznych, co może wskazywać na planowe opuszczenie wioski przez jej mieszkańców lub też na bardzo krótkotrwałe osiedlenie.

Ruchomy materiał zabytkowy to ok. 2,2 ryś. uł. naczyń glinianych w większości późnośredniowiecznych oraz nieliczne wyroby żelazne o podobnej chronologii (gwoździe - 14 szt., noże - 4 szt., fr. ostrogi - 1 szt.) i gliniane (prześliki - 2 szt.). W obiektach znaleziono także 55 fr. żużli żelaznych.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w opracowaniu w Pracowni Archeologicznej PP PKZ Oddział w Poznaniu.

Badania wykopaliskowe zakończono.

Reda, woj. gdańskie, st. 2 - patrz okres lateński.

**Romartów, gm. Witonia,
woj. plockie,
st. 1**

Muzeum miasta Łęczycy

Badania prowadził mgr Krzysztof Gowin. Finansował WKZ w Plocku. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych, ementa-rzysko kultury pomorskiej oraz osada kultury przeworskiej.

Stanowisko położone jest na krawędzi stoku doliny bezimiennego cieku, dziś rowu melioracyjnego.

Przy wydobywaniu żwiru w 1987 r. odkryto grób popielnicowy kultury pomorskiej. Spowodowało to podjęcie badań ratowniczych. Według informacji miejscowej ludności na terenie

zniszczonym przez dawną żwirownię znajdowała się osada kultury przeworskiej. Zniszczono również pewną ilość grobów popielnicowych.

Otworzono wykop o powierzchni 47,5 m² blisko dawnej krawędzi byłej żwirowni. Uchwycono jeden obiekt z ceramiką kultury przeworskiej. We wschodniej części wykopu natrafiono na fragmenty trzech naczyń z fazy wióreckiej kultury pucharów lejkowatych.

Badania będą kontynuowane.

Rumín,
woj. konińskie,
st. 25

Muzeum Okręgowe w Koninie

Badania prowadził mgr Józef Kapustka. Finansowało Muzeum Okręgowe w Koninie. Pierwszy sezon badań. Osady kultury lużyckiej i przeworskiej.

Stanowisko położone jest w zachodniej części wsi, na rozległym, niewysokim, płaszczystym wzgórzu. W pobliżu ok. 50 m na zachód przepływa rzeka Waria.

Założono dwa wykopy o łącznej powierzchni 250 m². W wykopie I stwierdzono duże zniszczenie stanowiska podczas doprowadzania instalacji wodociągowych do zabudowań gospodarczych. W wykopie II odsłonięto pozostałości dwóch prostokątnych chat, resztki pałeczek, kilkanaście jam gospodarczych, ślady po dolkach posłupowych. Uzyskano duże ilości kości zwierzęcych oraz materiału ceramicznego.

Wstępna analiza materiałów wykazuje, że stanowisko jest osadą wielokulturową. Osadnictwo kultury przeworskiej koncentruje się w centralnej części stanowiska (wykop II). Nieliczne, wcześniejsze obiekty kultury lużyckiej zostały zniszczone przez późniejsze osadnictwo kultury przeworskiej. W zachodnim obrzeżu osady (wykop 10) dominuje materiał "lużycki", nieliczne ślady osadnictwa kultury przeworskiej występują tylko na powierzchni.

Materiały i wyniki badań znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koninie.

Badania będą kontynuowane.

Sanok - Biała Góra, woj. krośnieńskie, st. 3 - patrz epoka brązu.

Siemiechów, gm. Widawa,
woj. sieradzkie,
st. 2

Muzeum miasta Pabianic

Badania prowadziła mgr Maria Jażdżewska. Finansował WKZ w Sieradzu. Szesnasty sezon badań. Osada ludności kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich.

Kontynuowano prace z lat ubiegłych. Przebadano obszar 304 m². Odcinki 5 x 5 m wyznaczono w nawiązaniu do wykopów ubiegłorocznych w części północno-zachodniej i środkowo-wschodniej dotąd badanego terenu, natomiast liczne wykopy próbne zakładano wokół stanowiska 2. W jednym z nich, położonym w lesie w odległości 170 m na południe od granicy wykopów na st. 2, stwierdzono ślady osadnictwa późnorzymskiego, w postaci luźnej ceramiki ręcznie lepionej i toczonej na kole.

Ostatni sezon badań przyniósł odkrycie w całości dwu kolejnych półziemianek (nr XXVIII i XXIX) o konstrukcji słupowej. Podobnie jak niemal wszystkie poprzednie - i one miały kształt w przybliżeniu prostokątny, o wymiarach: 4,2 x 2,4 m i 5,1 x 3,6 m. Dna chat sęgały odpowiednio: 1,5 i 2,2 m głębokości mierzonej od powierzchni ziemi. Chaty noszą ślady pożaru, materiał ruchomy znaleziony w nich, to liczne ułamki ceramiki lepionej ręcznie i toczonej na kole, polepa i dużo kości zwierzęcych.

W hacie XXIX o wyjątkowo solidnej konstrukcji (ślady słupów sęgały do gł. 2,4 m) znaleziono oprócz w/w, część kamienia żarnowego i ornamentowany przęślik gliniany.

Poza pracami na terenie samego stanowiska 2 w Siemiechowie, prowadzono badania kontrolne w najbliższej okolicy. Dzięki nim udało się zlokalizować prawdopodobnie osadę z okresu halsztackiego, położoną w odległości ok. 0,5 km na pń.-wsch. od wzniesienia zw. "Piekłem".

Materiały z badań znajdują się w Muzeum Miasta Pabianic.

Przewiduje się kontynuację prac wykopaliskowych.